

ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА

**Период на действие
2017-2020 г.**

приета с Решение №..... от Протокол № .....2016 г.

на

Общински съвет – гр. Горна Оряховица

СЪДЪРЖАНИЕ :

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

II. АНОТАЦИЯ. ПРОБЛЕМИ С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

1. Описание на проблема.
2. Проблеми, свързани с безстопанствените кучета.
3. Причини за възникване на проблема.
4. Популация на безстопанствените кучета.
5. Анализ на съществуващото положение и динамика на популацията на безстопанствените кучета.

III. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА.

1. Цели.
2. Задачи.

IV. МЕТОДОЛОГИЯ.

V. МЕРКИ ЗА ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

1. Кастрация.
2. Евтаназия.
3. Придобиване на безстопанствени кучета. Задомяване/осиновяване/.
4. Регистрация и надзор на безстопанствени кучета.
5. Регистрация на домашни кучета.
6. Контрол върху изискването за отглеждане на домашни кучета.
7. Популяризиране ползите от осиновяване на безстопанствени кучета и кастриране на домашни кучета.
8. Кампания за подобряване чистотата на градската среда.

VI. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА.

1. Местна власт.
2. Общинска администрация.
3. Организации за защита на животните. /ОЗЖ/
4. Общинска епизоотична комисия.
5. Гражданско участие.

VII. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА – КРИТЕРИ.

1. Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките.
2. Количествени промени.
3. Критерии за изпълнението на програмата.

VIII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

1. Финансиране.
2. Човешки ресурс.

IX. НОРМАТИВНА БАЗА.

1. Закон за защита на животните.
2. Закон за здравето.
3. Закон за ветеринарномедицинската дейност.
4. Закон за лова и опазване на дивеча.

X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

XI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА.

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Горна Оряховица и план за действие е изготвена в изпълнение на чл. 40, ал.3 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ) и разпоредбите на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД), както и изискванията, поставени на България и останалите страни, членки на Европейския съюз, по отношение на грижата и хуманното отношение към животните. Програмата се основава на принципите, заложи в Закона за защита на животните, във връзка с Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България.

Конкретните механизми и мерки за овладяване популацията на безстопанствени кучета в населените места, определени от Световната здравна организация изискват строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, евтаназиране на доказано агресивни или болни животни.

“Овладяване на популацията“ е понятие с научнообосновано регулиране на популацията на безстопанствените животни, което позволява контрол над броя им и цели освобождаването на улиците от тях.

Успехът на програмата за овладяване популацията на бездомни кучета е в прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета и план за действие на територията на община Горна Оряховица, за периода 2017-2020г., цели постигане на здравословна среда за гражданите, управление и намаляване на популацията от безстопанствени кучета по ефективен начин чрез масова кастрация, както и хуманно отношение към животните.

II. АНОТАЦИЯ. ПРОБЛЕМИ С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

1.Описание на проблема.

Проблемът с безстопанствените кучета е сериозен за нашето общество. Той е проблем човешки, национален, етичен; проблем със социално-битов, хуманно-медицински, икономически и екологичен характер.

Проблемът с безстопанствените кучета вълнува българската общественост. Нарастването на броя на безстопанствените кучета през последните години води до рискове за здравето на хората и поставя под съмнение европейския облик на градовете.

Скитащите и безстопанствени кучета са сериозен проблем за нашето съвременно общество, както в здравен, така и в социално-икономически аспект. Регистрирани са много случаи на лица, претърпели наранявания и ухапвания от кучета. Не малко са случаите на убиване на животни по най-жесток начин. Ето защо са необходими единни, комплексни мерки за решаване на проблема, който е и проблем на национална култура.

Наличието на бездомни кучета на територията на община Горна Оряховица може да доведе до сериозни последствия за населението. Най-тежките потенциални опасности са за живота и здравето на хората, тъй като необезпаразитените и неимунизирани животни могат да пренасят различни заразни и паразитни болести. Именно скитащите бездомни кучета са основен източник, разпространител и резервоар на причинители на зоонози, някои от които смъртоносни (марсилска треска, лаймска болест, бяс и др.). Глутници от безстопанствени кучета биха нарушили не само спокойствието и комфорта на хората в даден район, но и застрашават тяхната сигурност. Евентуални нападения и ухапвания от животни с агресивно поведение, могат да застрашат както физическото, така и психическото здраве на хората. Друг риск е възможността за възникване на пътно-транспортни произшествия, поради безстопанствено скитащите се животни, особено в периода на разгонване. Не на последно място е и приносът на бездомните кучета за замърсяване на градската среда с отпадъчни продукти, както и с битови отпадъци от контейнерите за смет, до които имат достъп.

2. Проблеми, свързани с безстопанствените кучета.

2.1.Риск за хората.

- безстопанствените кучета създават риск от ухапване и застрашават живота и здравето на хората;

- безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека /бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др./;

А/ Инфекциозни болести:

1. Салмонелоза - това е една от най-често срещаните инфекциозни болести по бозайниците. Причинител на заболяването са няколко типа бактерии, които са много устойчиви към външни въздействия;

2. Бяс – остра заразна болест, към която са възприемчиви всички видове животни и човекът. Причинителят е вирус. Разпространява се от скитащи кучета, а в последно време и от хищници. Заразяването става чрез ухапване

или попадане на вируса върху ранички, драскотини по кожата. Инкубационният период е до 60 дни.

Б/ Гъбични болести.

В/ Паразитни /инвазионни/ болести.

Г/ Кърлежовопреносимите инфекции (КПИ) - бездомните и скитащи кучета представляват един от основните резервоари на зараза на някои кърлежопреносими инфекции, най-често срещана от които е Марсилската треска. Това обстоятелство изисква системни мерки за контролиране кучешката популация.

2.2. Създаване на дискомфорт на населението.

- много хора се страхуват от кучета;
- през нощта, шумът създаван от животните смущава гражданите;
- животните са една от причините за замърсяване на градската среда;
- много от безстопанствените кучета са обект на посегателство и тормоз от страна на граждани;
- тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните.

2.3. Икономическа неефективност.

- мерките, които до този момент са предприемани от Общината за решаването на проблема са свързани с разходи, а в същото време не са постигнати реални резултати и се създава социално напрежение.

2.4. Тежко положение на безстопанствените кучета.

- кучетата страдат от различни болести, глад и студ;
- пускане на свобода на животни, които са отглеждани от хората, не са подготвени за оцеляване в естествена среда;
- много от безстопанствените животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани.

3. Причини за възникването на проблема.

3.1. Липса на адекватно и цялостно законодателство. Съществуващата законова регламентация не позволява да се формира национална политика и цел за постигане на стройна система от мерки, която да допринесе за решаване на проблема в цялост. Няма ясни гаранции за добра координация в действията на БАБХ, общините и неправителствените организации за защита на животните и др.

3.2. Липса на контрол върху популацията на домашни кучета. Популацията на безстопанствените кучета е пряко свързана с увеличаване броя на домашните кучета и липсата на контрол за тяхното размножаване, както и изоставянето им от страна на собствениците. Безотговорното отношение на част от хората към поколението на техните кучета-домашни любимци и допускане на безконтролно размножаване и изоставянето на кучетата са основна предпоставка за увеличаване популацията на безстопанствените кучета.

3.3. Неефективност на прилаганите методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема.

3.4. Временното използване на кучета за пазачи на вили, строежи, гаражи и др., след което се изоставят.

3.5. Липса на хуманно образование към животните. Собственикът на домашен любимец няма нужното хуманно образование, свързано с грижите при отглеждането на своето куче. Не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането му, в резултат на което при възникнали трудности може да го изостави на улицата.

3.6. Липса на адекватни санкции и контрол върху собствениците на домашни кучета.

4. Популация на безстопанствените кучета.

4.1. Биологична характеристика и особености на кучето.

Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно, средно от 5 до 8 кученца. В този смисъл става ясно, че само няколко изоставени домашни кучета са в състояние за много кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. И ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства, докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича „носещ капацитет на средата” и зависи от условията на средата – количеството храна, вода и възможности за подслон. При достигане на „носещия капацитет на средата”, раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава, че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета, ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета – новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване – един цикличен и непрестанен процес.

При период на настъпване на разгонване на всеки 6 месеца и полова зрялост на шестмесечна възраст, едно женско куче ражда за две години около 32 кучета.

4.2. Прилагане на ефективни методи за овладяване на кучешката популация и установяване на контрол.

Ефективните методи за овладяване на кучешката популация и установяване на техния контрол се състои в следното:

- продължаване работата по метода „**Кастрирай и върни**“ - трайно намаляване популацията на безстопанствените кучета;
- обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивните безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места с редовен ветеринарномедицински надзор;
- регистрация на домашни кучета и популяризиране на ползите от

кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне;

- осиновяване /задомяване/ на безстопанствени кучета;
- осъществяване контрол върху хранителната среда.

5. Анализ на съществуващото положение и динамика на популацията на безстопанствените кучета.

5.1. На територията на община Горна Оряховица, съгласно действащата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета, приета от Общинския съвет с Решение №412, Протокол №27/28.03.2013г., за периода 2013г-2015г. са кастрирани и върнати по места общо 346 бр.животни. Извършеният отлов и кастрация на животните са във връзка с подадени сигнали и жалби на граждани. През 2016г. са кастрирани и върнати по места 94бр. кучета.

5.2. За намаляване разпространението на заразни болести същите кучета са обработени - извършени са ветеринарномедицински манипулации /обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, поставяне на трайна маркировка/.

5.3. През периода 2013г.-2015г. са задомени /осиновени/ общо 48 бр. безстопанствени кучета. През 2016г. осиновените кучета са 10бр. Необходима е разяснителна кампания за гражданите, относно осиновяване на безстопанствените кучета. Всеки гражданин, който иска да има домашен любимец, трябва да полага грижи за него и да спазва законовите и нормативни изисквания.

5.4. Броят на бездомните кучета, скитащи се по улиците на града сравнително намалява, като в началото на преброяването през 2013г. е 1100бр., а до момента е 920 бр.

5.5. За осъществяване регистрация и надзор на бездомните кучета, Общинският съвет прие Наредба за намаляване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Горна Оряховица, с Решение №1207, Протокол №70/30.07.2015г. и е в сила от 10.08.2015г.

5.6. Броят на регистрираните домашни любимци и платена такса-куче в Дирекция „Местни приходи“ в Общината през периода 2013г.-2015г. е общо 229 бр.животни. През 2016г. броят на регистрираните домашни любимци е 47.

Въпреки увеличаване броят на осиновените бездомни кучета, увеличаване броят на регистрираните домашни любимци, проблемът с безстопанствените кучета на територията на Община Горна Оряховица си остава. По улиците на града постоянно идват кучета от други населени места, а някои от собствениците на кучета ги изоставят, в резултат на което в даден период динамиката на популацията на безстопанствените кучета не намалява. Необходимо е гражданско самосъзнание, етична култура, разбиране и осъзнаване на проблема.

III. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА .

1. Цели.

1.1. Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на община Горна Оряховица.

1.2. Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.

1.3. Стимулиране на гражданската активност, развиване чувство за отговорност и повишаване информираността на гражданите при отглеждане на кучета.

1.4. Установяване на устойчиви практики за придобиване /осиновяване, задомяване/ на безстопанствени животни.

1.5. Редуциране броя на безстопанствените (улични) кучета до трайно намаляване на популацията, съгласно разпоредбите на действащото законодателство.

2. Задачи.

2.1. Овладяване броя на безстопанствените кучета, до трайното изчезване на явлението “безстопанствени кучета”.

2.2. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.

2.3. Повишаване чистотата на градската среда.

2.4. Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл. 2 от ЗЗЖ.

2.5. Решаване на проблемите чрез прилагане на ефективни методи за овладяване на кучешката популация и установяване на контрол, описани в т.4.2 от раздел II.

IV. МЕТОДОЛОГИЯ.

Препоръките на Световната Здравна Организация, успешният световен опит и практиката на българските общини, налагат прилагането на регламентираните от ЗЗЖ методи на:

1. Кастрация.

2. Евтаназия.

3. Задомяване.

4. Регистрация и надзор на безстопанствени кучета.

5. Регистрация на домашни кучета.

6. Контрол върху изискването за отглеждане на домашни кучета.

7. Популяризиране ползите от кастриране на домашни кучета.

8. Кампания за подобряване чистотата на градската среда.

9. Настаняване в Общински приют на безстопанствени животни.

V. МЕРКИ ЗА ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация, трайна маркировка и връщане по места на обработени неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

1.1. При прилагане на метода - кастрация на безстопанствените кучета и връщането им по обитаваните от тях места не се освобождават ниши, тъй като кучетата се връщат на местата, от където са взети. Капацитетът на средата се ограничава от стерилни животни. Поради липса на репродуктивни органи се стопира размножителния процес. Броят на кучетата от улицата постепенно се редуцира до трайно изчезване на явлението “безстопанствени кучета“.

1.2. Обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка, кастрация (наричани ветеринарномедицински манипулации) на безстопанствени кучета се извършват в регистрирани ветеринарномедицински амбулатории, съгласно чл.40в от Закона за защита на животните (ЗЗЖ), като на животното се осигурява престой за възстановяване не по-малко от 24 часа.

1.3. Обработката се извършва на принципа на масова кастрация (от дадено място се залавят абсолютно всички възможни кучета във фертилна възраст, приоритетно женските) по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани.

1.4. Обработката на безстопанствените кучета се извършва съгласно райониране на града в зависимост от местоположението и особеностите на района, както следва:

- паркове и детски площадки в гр. Горна Оряховица;
- учебни заведения, детски градини и централна градска част;
- жилищни квартали;
- крайградски вилни зони и селски райони.

1.5. Залавянето на безстопанствени кучета се извършва по начин и при условия, които гарантират здравето им и с минимално страдание, от лица със специфична квалификация, инструктирани от ветеринарен лекар, съгласно чл. 42, ал. 1 от ЗЗЖ.

1.6. Транспортирането на кучетата се извършва в клетки, в специално оборудвани и обозначени превозни средства с добра вентилация, съгласно изискванията на чл.42, ал.2 от ЗЗЖ.

1.7. Настаняването на безстопанствени кучета в приют се извършва съгласно изискванията на чл.46 от ЗЗЖ.

1.8. Настанените кучета в приют се кастрират, обезпаразитяват и ваксинират срещу бяс и се спазват изискванията, съгласно чл. 47, ал.1, 2, 3, 6, 7, 8 от ЗЗЖ.

2. Евтаназия.

2.1. Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл.179, ал.3, т.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД) и чл. 45 т. 8 от ЗЗЖ.

2.2. Кучета, участвали в инцидент се залавят приоритетно в рамките на 24 часа след подаване на сигнала. При потвърждаване на сигнала за агресивно поведение, кучетата се третират съгласно чл.179, ал.3, т. 4 от ЗВМД и чл. 45, т. 8 от ЗЗЖ.

3.Придобиване на безстопанствени кучета. Задомяване /осиновяване/.

3.1. Всеки приют разработва и прилага система за информиране на гражданите за животните, които се предлагат за отглеждане, в т.ч.в интернет страница и публикации в медиите, съгласно чл. 41, ал.6 от ЗЗЖ.

3.2. Задомяване на безстопанствено куче се извършва чрез подписване на декларация по образец за осиновяването му и се регистрира, съгласно чл.174 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

3.3.Придобитите /осиновени/ от гражданите безстопанствени кучета се отглеждат при спазване изискванията на ЗЗЖ, ЗВМД и Наредбата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Горна Оряховица.

3.4.Общината, Общинският приют за безстопанствени животни /ОПБЖ/ и Организациите за защита на животните /ОЗЖ/ инициират публични мероприятия за задомяване на безстопанствените кучета.

4. Регистрация и надзор на безстопанствени кучета

4.1. Регистрация се извършва от всички амбулатории и приюти, които обработват безстопанствени кучета.

4.2. Регистрацията се извършва чрез поддържане на дневник, в който се вписват задължително следните данни за обработените кучета:

- Идентификационен номер
- Отличителни белези на животното - пол, цвят, възраст, големина
- Дата и място на залавяне
- Дата и място на връщане
- Отговорно по надзора физическо или юридическо лице

4.3.Данните от регистъра на амбулаториите и приютите, които работят по програмата, се изпращат до Дирекция „ Строителство, екология и ИК“ в Община Горна Оряховица.

5.Регистрация на домашни кучета

5.1.Регистрация на домашни кучета се извършва съгласно чл.174 от ЗВМД.

5.2. Собственикът на куче ежегодно заплаща такса, съгласно Закона за местните данъци и такси /ЗМДТ/ и чл.46а от Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цените на услугите в община Горна Оряховица, съгласно чл.9 от ЗМДТ, в дирекция „Местни приходи“ в Община Горна Оряховица.

5.3.Организиране на кампании за обработване и регистрация на кучета.

6. Контрол върху изискването за отглеждане на домашни кучета.

6.1. Контролът върху изискванията за отглеждане на домашни кучета се извършва от органите на местната власт, Служба „Обществен ред и сигурност“ при Община Горна Оряховица, „Областна дирекция по безопасност на храните”(ОДБХ) и „Организация за защита на животните”(ОЗЖ), съгласно глава 6 от ЗЗЖ.

6.2. Контролът се осъществява, съгласно законовите и нормативни разпоредби в Република България, Наредба за обществения ред на територията на община Горна Оряховица и Наредба за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Общината.

7. Популяризиране ползите от осиновяване на безстопанствени кучета и кастриране на домашни кучета.

7.1. Организиран се кампания за разясняване ползите от осиновяване на бездомно куче, ползата от извършване на кастрация, както и разясняване изискванията на ЗЗЖ и ЗВМД, относно отглеждането им и хуманно отношение към животните чрез брошури, медийни кампании и др.

7.2. Съвместна работа с ветеринарните лекари и Организации за защита на животните./ОЗЖ/

8. Кампания за подобряване чистотата на градската среда

8.1. Определяне на площи, където домашните кучета да бъдат пускани свободно.

8.2. Ограждане на съществуващи детски площадки, детски градини, училища и др.

VI. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА.

1.Местна власт - кмет, ресорен заместник кмет, дирекция „Строителство, екология и ИК” и Организация за защита на животните.

1.1. Общинският съвет приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и гласува годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл.40 ал. 3 от ЗЗЖ.

1.2. Общинският съвет предвижда средства в общинския бюджет за изграждане на Общински приют за безстопанствени животни (ОПБЖ), съгласно чл.41, ал.1от ЗЗЖ.

1.3. Комисиите по „Екология, селско и горско стопанство“ и „Местно самоуправление, нормативна уредба и транспорта” към Общинския съвет участват в изработването, приемането и контрола по изпълнението на настоящата Програма.

1.4. Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, стопанисването и дейността на ОПБЖ, сключването на договори с други приюти, стационарни и подвижни амбулатории.

1.5. Общинският съвет приема Наредба за овладяване популацията на

безстопанствените кучета на територията на Община Горна Оряховица.

2. Общинска администрация.

2.1. Организира изграждането на общинския приют на територията на общината.

2.2. Обработва сигнали и жалби.

2.3. Сигнали и жалби на граждани и организации се приемат:

. По телефона

. Писмено

. По и-мейл

2.3.1. Анонимни сигнали и жалби не се обработват.

2.3.2. При подаване на сигнала се записват имената на гражданина или организацията, подали сигнала и телефона или адрес за обратна връзка. Жалбоподателят посочва мястото на инцидента и описание на кучето/та.

2.3.3. Жалбите за кучето/та, участвало/и в инцидента с ухапване на човек, се обработват приоритетно в рамките на 24 часа от подаването на сигнала.

2.3.4. Жалбите за агресивни кучета се обработват до 48 часа от подаването им. В случай, че жалбата за агресивно /куче/та е подадена срещу обработени кучета, се процедира в зависимост от резултата от проверката.

2.3.5. Агресивно куче се залавя и се настанява за наблюдение в приют на общината, приют, собственост на ОЗЖ или в специализирана ветеринарна клиника.

2.3.6. Проверката на сигнала се извършва от организацията, управляваща приюта, съвместно с представител на ОЗЖ или упълномощени от кмета лица, в срок от 7 дни от подаване на жалбата.

2.3.7. Проверката съдържа подробно описание на фактическите обстоятелства по сигнала или жалбата, както следва:

- Информация от страна на лицата, които са свидетели на инцидента или имат наблюдения върху поведението на кучето.

- На база на проверката се изготвя констативен протокол.

2.3.8. В зависимост от констативния протокол се предприемат следните действия:

- Доказано агресивни кучета се предоставят за задомяване при спазване на изискванията на чл.174 от ЗВМД или се настаняват в приют на организация за защита на животните.

- Доказано агресивни кучета, за които не се явяват лица, които желаят да ги отглеждат като животни-компаньони, или не бъдат настанени в приют, се подлагат на евтаназия след изтичане на 14 дневен срок от настаняването им.

- В случай, че жалбата е неоснователна, кучето/та се обработва/т и се връща/т на мястото на залавяне.

2.4. Кметът на Общината определя длъжностно лице, което координира дейностите на Програмата.

2.4.1. Длъжностното лице разглежда жалби и сигнали, организира и

контролира дейностите по Програмата.

2.4.2. Длъжностното лице координира надзора на обработените кучета.

2.5. Организацията, стопанисваща приюта може да назначава служители, представляващи ОЗЖ, за координация на дейността на ловните екипи по отношение на взаимодействието им с граждани и организации при залавяне на безстопанствени кучета и при връщане на обработените кучета по места.

2.6. Община Горна Оряховица упражнява системен контрол върху извършваните дейности по Програмата.

2.7. Община Горна Оряховица и ОЗЖ провеждат образователни кампании, организират медийни събития и разпространяват информационни материали по Програмата.

2.8. Всички процедури и подробности по отношение на работата на стационарните амбулатории или приюти се уреждат от Вътрешни правила за работа, които се утвърждават от Кмета на Общината.

3. Организации за защита на животните (ОЗЖ)

3.1. ОЗЖ могат да стопанисват приют за безстопанствени животни и/или подвижни амбулатории самостоятелно или съвместно с Общината, съгласно чл. 41, ал. 4 или ал. 5 от ЗЗЖ.

3.2. ОЗЖ, които имат стационарни или подвижни амбулатории или приюти, могат да кандидатстват и извършват ветеринарномедицински манипулации.

3.3. ОЗЖ съдействат при изготвяне на Наредба за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Горна Оряховица и участват в изработването и изпълнението на целите и задачите на Програмата.

3.4. ОЗЖ съдействат на Общината, като посочват свои представители (медиатори) за координация на работата между Общината, ОЗЖ и граждани.

3.5. ОЗЖ, регистрирано като юридическо лице по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в чиито устави е предвидена дейност за защита на животните, представя списък с имената на медиаторите. Списъкът се одобрява от Кмета на Общината.

3.6. Медиаторът участва доброволно в дейностите по изпълнение на Програмата, като за това не получава възнаграждение от Общината.

3.7. ОЗЖ съдействат за извършване на проверка на място и обработване на постъпилите жалби и сигнали от граждани, свързани с домашни и безстопанствени кучета.

3.8. ОЗЖ организират разяснителни и информационни кампании, обучителни програми в училища, обучение на собственици на домашни кучета.

4. Общинска епизоотична комисия

Извършва контрол по изпълнението на мерките за предпазване,

ограничаване и ликвидиране на заразните и паразитни болести по животните.

5. Гражданско участие – гражданите на гр.Горна Оряховица - най-дейният и незаменим участник в изпълнението на Програмата.

Собствениците на домашни кучета полагат грижи и имат хуманно отношение към своя домашен любимец, съгласно изискванията на Закона за защита на животните; задължителна ветеринарна и административна регистрация на кучета; коректно заплащане на „такса за притежавано куче“, освен за категориите кучета, освободени по закон от заплащането и; отглеждане и грижи за домашно куче, опазвайки чистотата на околната среда, спокойствието на съседите, безопасността на хора и други животни при извеждане на кучето извън дома; да осигуряват стерилизацията на своите кучета-компаньони, освен ако в случай на възпроизводство са в състояние да отглеждат новородените животни или да ги предоставят на нови собственици; да оказват необходимото съдействие на служителите на ОДБХ при изпълнение на контролните им функции; да осигуряват достъп на контролните органи по ЗЗЖ до обектите и за оказване на неотложна помощ на животно, което е застрашено със смърт или тежко увреждане на здравето.

Граждани, непритежаващи домашно куче – гражданска нетърпимост към всеки вид неспазване на установените правила за отглеждане, разхождане, развъждане на домашни кучета – сигнализиране за нарушения и съдействие на контролните органи за удостоверяване на същите; задомяване/осиновяване/ на безстопанствени кучета; информиране на ОДБХ, общината и ОЗЖ при намиране на болно или наранено животно.

VII. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА.

Очаквани резултати от осъществяването на програмата:

1.Качествени промени.

Качествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета са:

1.1. Повишаване на безопасността на градската среда .

1.2. Регистрацията, събираемостта на таксите за домашни кучета и стимулирането на кастрацията им ще спомогнат трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата.

1.3. Утвърждаване на законовите критерии за третиране на животни.

2. Количествени промени.

Количествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета са:

2.1.Ежегодно установяване и преброяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Горна Оряховица.

2.2.Намаляване на социалното напрежение.

2.3. Връщането на неагресивните, обработени кучета по места ще предотврати прииждането на нови необработени животни.

3. Критерии за изпълнението на програмата

3.1. Брой на безстопанствените кучета.

3.2. Броят на обработените безстопанствени кучета.

3.3. Броят на регистрираните домашни кучета

3.4. Броят на кастрираните кучета, които живеят на открито – по строежи, паркинги, дворове, складове и др.

3.5. Броят на кастрираните домашни кучета.

3.6. Броят на хората, които търсят съдействието на екипа за решаването на проблема с кучешката популация (индикатор е графика за кастрация на кучетата, изготвен на базата на обажданията на граждани).

3.7. Броят на гражданите, участващи като доброволци в Програмата.

3.8. Броят на задомените кучета в края на четвъртата година.

3.9. Годишен отчет за извършените дейности по Програмата и постигнатите резултати, представени от Кмета на Общината пред Изпълнителния Директор на БАБХ, съгласно разпоредбите на чл. 40, ал.4 от ЗЗЖ

3.10. Внасяне на предложение пред Общинския съвет - Горна Оряховица за актуализация на програмата и съответния бюджет въз основа на годишния отчет.

VIII. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

1. Източници на финансиране и материално обезпечаване на Програмата

1.1. Бюджет, съгласно чл. 40б, ал. 2 от ЗЗЖ.

1.2. Постъпления от такси, съгласно чл. 175 от ЗВМД;

1.3. Финансова и материална помощ, предоставена от местни и чуждестранни дарители;

1.4. Финансиране на дейности по Програмата и от ОЗЖ;

1.5. Други източници на финансиране.

2. Човешки ресурс

2.1. Служители на общината - за регистрация на домашните кучета.

2.2. Служители на приюта.

2.3. Служители, доброволци и сътрудници на ОЗЖ.

2.4. Служители на ОДБХ за регистрация на кучетата и за провеждане на проверки по дейностите на Програмата.

2.5. Частни ветеринарни лекари, при желание от тяхна страна.

2.6. Доброволци-граждани.

IX. НОРМАТИВНА БАЗА.

Програмата е разработена в съответствие със съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета, както в населените, така и извън населените територии.

1. Закон за защита на животните.

Законът има за цел да бъде запълнена съществуващата празнота в системата от нормативни актове на Република България. С него се въвеждат мерки за формиране и задълбочаване разбирането на обществото относно защитата на животните, обучението на децата, младежите и др. Законът е рамков за всички животни и определя неуредени в Закона за ветеринарномедицинската дейност области като: прилагане на мерки за регулиране на популациите от безстопанствени животни; създаване на национална база данни за регистрация на домашните и кастрираните вече безстопанствени кучета и др.

2. Закон за ветеринарномедицинска дейност.

3. Закон за лова и опазване на дивеча.

За опазване и охраната на дивеча в ловностопанските райони, съгласно чл. 67, ал. 1 от Закона за лова и опазване на дивеча, отговарят лицата стопанисващи дивеча. Проблемът със скитащите и подивелите кучета е уреден в чл. 40, ал.1 и ал.2 и чл. 67, ал.3, т. 12 от същия закон.

4. Закон за здравето.

Съгласно чл. 31, ал. 1 от Закона за здравето „ Държавата, общините, юридическите и физическите лица осъществяват дейността си, като осигуряват опазването на жизнената среда от вредно въздействащите върху здравето на човека биологични, химични, физични и социални фактори.”

X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

В заключение може да се каже, че конкретните мерки и цели, заложи в Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Горна Оряховица и план за действие ще доведат до редуциране броя на бездомните кучета на улицата, намаляване на социалното напрежение, хуманно отношение към животните.

В Програмата са заложи ефективните методи на кастрация и връщане на животните по места и тяхното задомяване/осиновяване/ от граждани. Тези методи имат и допълнителен страничен ефект – подобрява се здравословното състояние и поведение на животното, грижа за неговото отглеждане и съществуване. Масово извършваните мероприятия по кастрация на безстопанствените кучета, допринася за по-бързото и сигурно овладяване на популацията на уличните кучета на дадена територия, а връщането им по местата на залавяне гарантира

недопускането на други, необработени кучета в ареала. Методите на регистрация и идентификация на безстопанствените кучета са полезни при контрола на популацията от животни и намаляване на изоставянето.

Образованието и обучението на обществеността, особено на децата, е от решаващо значение за разбиране на поведението на животните и техните нужди. Това ще повиши интереса на децата към животните и грижата за тях.

Обучението на хората, които се грижат за своите животни, ветеринарните лекари, ОЗЖ, гражданското самосъзнание и етична култура са от голямо значение за успешното реализиране на Програмата, за постигане на здравословна среда на гражданите и подобряване хуманното отношение към животните.

Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Горна Оряховица е с период на действие 2017г.-2020г., подчиняваща се на мерките, определени от Световната здравна организация, изискванията на Закона за защита на животните и Закона за ветеринарномедицинската дейност.

ХІ.П Л А Н
ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА
НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА
ГОРНА ОРЯХОВИЦА - 2017-2019Г.

№ по ред	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
1	2	3	4	5	6
1	Поддържане и системно въвеждане на информацията в " Регистър на домашни любимци" на община Горна Оряховица	Община	Постоянен		Подобряване обслужването на гражданите -собственици на домашни кучета.
2	Ежегодно събиране на такса за притежаване на куче по Закона за местните данъци и такси, съгласно чл.175, ал.1 и ал.2 от ЗВМД.	Община	Постоянен		Повишаване събираемостта от таксата за притежаване на домашно куче.
3	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство.	Община, Общински съвет	При нормативна и фактическа необходимост		Навременна адаптиране на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство.

4	Използване на приходите, постъпващи в общинския бюджет от събраните такси, за мероприятия, свързани с намаляване броя на безстопанствените кучета, съгласно чл.175,ал.3 от ЗВМД.	Община	При нормативна и фактическа необходимост	Общински бюджет	Намаляване броя на безстопанствените кучета.
1	2	3	4	5	6
5	Предписания и санкции за собственици, нарушаващи реда и начина на отглеждане на домашен любимец, съгласно законови разпоредби и общински наредби.	Община, Служба "Обществен ред и сигурност", отдел "Строителство, екология и ИК".	Постоянен		Повишаване гражданската активност и отговорност на собствениците на домашни любимци.
6	Поддържане на Регистър за обработени безстопанствени кучета.	Община	2017-2020г.	Общински бюджет	Проследяване броя на безстопанствените животни.
7	Установяване броят на безстопанствените кучета на територията на община Горна Оряховица.	Община, ОЗЖ и др.	2017-2020г.	Общински бюджет	Проследяване динамиката на популацията на безстопанствените кучета, като критерий за успеваемост на мерките по Програмата.
8	Организиране на публични мероприятия, с цел информиране на гражданите за възможностите за задомяване на безстопанствени кучета.	Община, ОЗЖ и др.	Постоянен	Общински бюджет, дарения	Намаляване броя на уличните кучета, хуманно отношение към животните.

9	Изграждане на мрежа от обособени места за свободно разхождане на домашни кучета.	Община	Ще бъдат уточнени в хода на реализацията на програмата.	Общински бюджет, дарения	Подобряване чистотата на околната среда в общината.
10	Медийно-информационни кампании, относно популяризиране ползите от кастрация на домашни и безстопанствени кучета.	Община, ОЗЖ, медии	Постоянен	Общински бюджет, дарения	Блокиране раждаемостта на домашните любимци и безстопанствените кучета. Намаляване броя на уличните кучета.
1	2	3	4	5	6
11	Издаване и разпространение на информационни брошури, листовки и други материали.	Община, ОЗЖ, медии	Постоянен	Общински бюджет	Запознаване на заинтересованите граждани с биологичните и поведенчески особености на кучето, необходимостта от извършване на ветеринарномедицински манипулации.
12	Провеждане на просветно-информационни кампании в образователната сфера.	Община, ОЗЖ, медии	Постоянен	Общински бюджет	Повишаване интереса на децата към животните и грижата за тях. Запознаване на подрастващите с хуманното отношение към животните.
13	Кандидатстване и усвояване на средства по Европейски програми.	Община	Постоянен	Европейски средства, Общински бюджет	Овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Горна Оряховица, хуманно и съвременно решение на проблема, постигане на здравословна среда за гражданите.

14	Подобряване комуникацията и взаимодействието с представители на ОЗЖ, граждански организации и др.	Община, ОЗЖ и др.	Постоянен	Общински бюджет, ОЗЖ и др.	Решаване на проблема с безстопанствените кучета, намаляване на социалното напрежение сред гражданите, осигуряване на тяхното спокойствие и сигурност.
----	---	-------------------	-----------	----------------------------	---

